

Gemeente Alpen aan den Rijn
De heer W. Kaandorp
Postbus 13
2400 AA Alpen aan den Rijn

Postadres

Postbus 1123
2302 BC Leiden
advies@vrhm.nl
www.vrhm.nl

Verzenddatum: 29 februari 2016

Ons kenmerk: Z-2016-055788

Uw kenmerk: UIT-2016-056661

Uw brief van: 22 januari 2016

Contactpersoon: Jaap Meijer

Telefoon:

E-mail: advies@vrhm.nl

Onderwerp: Bestemmingsplan "Rijnpark" Koudekerk a/d Rijn

Bijlage: 1

Graag bij correspondentie kenmerk en onderwerp vermelden.

Geacht College,

Op 19 januari hebben wij uw verzoek om advies per mail ontvangen.

Dit adviesverzoek betreft het bestemmingsplan "Rijnpark" te Koudekerk aan den Rijn. Het plangebied behelst de ontwikkeling van 273 woningen in een periode van 10 jaar.

De informatie en afspraken over dit dossier zijn door de gezamenlijke hulpdiensten (politie, GHOR en brandweer) betrokken in en vertaald naar dit advies. Onderstaand treft u de conclusies van onze analyse (zie het bijgevoegde adviesrapport) aan.

Advies:

- In verband met het mogelijk vrijkomen van een toxische wolk de luchtverversingsinstallaties uitschakelbaar uitvoeren.
- Het invloedsgebied van de hogedrukaardgasleiding A515 wijzigen van 430 meter naar 600 meter en een nieuwe berekening maken van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.
- Een plankaart voor bereikbaarheid van de hulpdiensten overleggen met daarop het wegennet, inclusief de toegangswegen en vluchtwegen.
- Aangeven middels een plankaart waar de primaire en secundaire bluswatervoorziening en de opstelplaatsen voor de brandweer worden gerealiseerd.
- De toekomstige bewoners goed informeren over de te verwachten geluid- en geurbelasting, en wat er gedaan wordt met hun eventuele klachten, zodat zij een afgewogen besluit kunnen nemen wat betreft hun toekomstige woonlocatie.
- Het bedrijf Avery Denisson uit de beoordeling van de risicobronnen verwijderen, het bedrijf is gesloten.

Het bovenstaande advies is afgestemd met de politie. Ik verwacht u met dit advies van dienst te zijn geweest. Voor informatie kunt u contact opnemen met mw. S. Ververs, coordinator Risicoadvisering van VRHM, via advies@vrhm.nl of via 06-19520108.

Graag ontvangen wij een afschrift van het door u genomen besluit.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'H.E.N.A. Meijer', written over a diagonal line.

H.E.N.A. Meijer
Directeur Veiligheidsregio Hollands Midden

Bijlage: Risicobeoordeling

Betreft: Risico beoordeling
Datum: 24 februari 2016
Opstellers: Majella Roosjen, Jaap Meijer

Maatgevende scenario's

Toxisch scenario

Bij opslag en vervoer van toxische stoffen is het scenario dat ten gevolge van een ongeval of brand een toxische gaswolk ontstaat. Bij een ongeval met toxisch gas ontstaat direct een toxische gaswolk. Bij een percentage aanwezige personen zal letaal letsel optreden door blootstelling aan de gaswolk. Bij de toxische scenario's zit er enige tijd tussen het ontstaan van het ongeval en het ontstaan bij letsel bij de aanwezige personen. Daarbij is ook de duur van de blootstelling van invloed op de ernst van het letsel. De omvang, verplaatsingsrichting en verstrooiing van de gaswolk is mede afhankelijk van de weersgesteldheid op dat moment.

Scenario hogedrukaardgasleiding

Voor de hogedrukaardgasleiding zijn drie scenario's van invloed op het plangebied (bij volledige breuk van de gasleiding):

- Uitstroom zonder ontsteking. Effect/schadebeeld: mogelijke drukeffecten met mogelijk letsel en schade aan gebouwen.
- Uitstroom met directe ontsteking. Effect/schadebeeld: fakkelbrand met mogelijk een vuurbal. Hierdoor ontstaan brandwonden. Er ontstaan secundaire branden.
- Uitstroom met vertraagde ontsteking. Effect/schadebeeld: gaswolkontbranding, mogelijk fakkelbrand. Brandwonden, mogelijke drukeffecten en longbeschadiging door inademing van hete verbrandingsproducten. Er ontstaan secundaire branden.

Naast de hierboven genoemde scenario's bij volledige breuk van de gasleiding, bestaat het scenario van een kleine lekkage (lek met een diameter van 20 mm). Een dergelijke lekkage zou veroorzaakt kunnen worden door graafwerkzaamheden. Dit scenario leidt bij een ontsteking tot hoge warmtestraling in de directe omgeving van het incident (10-20 meter).

Relevant risicobronnen voor het plangebied:

Kluthé, Productweg 8, Alphen aan den Rijn.

Opslag gevaarlijke stoffen met als maatgevend scenario, het vrijkomen van een toxische wolk.

De 10^{-6} contour voor het plaatsgebonden risico rijkt niet buiten de inrichtingsgrens.

Het groepsrisico is 0,008 x de oriëntatiewaarde, met maximaal 40 dodelijke slachtoffers.

Hoogvliet, Eikenlaan 265, Alphen aan den Rijn

Opslag gevaarlijke stoffen, het maatgevend scenario is het vrijkomen van een toxische wolk.

Het plangebied bevindt zich geheel binnen het invloedsgebied. De 10^{-6} contour voor het plaatsgebonden risico rijkt niet over het plangebied.

Het groepsrisico is kleiner dan 0,01 de oriëntatiewaarde, met maximaal 20 dodelijke slachtoffers.

N11

Over de N11 vindt transport van gevaarlijke stoffen plaats. Het maatgevend scenario is het vrijkomen van een toxische wolk. Het plangebied ligt geheel binnen het effect gebied van de N11

maar buiten de 200 meter zone. Hierdoor zijn er geen beperkingen voor het ontwikkelen van het plangebied.

Hogedrukaardgasleiding A-15

In de onderbouwing is op pagina 58 en 59 aangegeven dat het invloedsgebied van de A-515 430 meter bedraagt. Dit is niet correct, deze berekening is uit 2010. De gasleiding ligt in de half-half constructie en het invloedsgebied bedraagt 660 meter. De 100% letaliteit ligt op 405 meter. Er is in juni 2015 voor de gehele A-515 een QRA uitgevoerd. Zie rapport N.V. Nederlandse Gasunie, Report No. GCS.74106766, 17 juni 2015. Er dient dus een nieuwe berekening gemaakt te worden en de uitkomst hiervan in de verantwoording meegenomen te worden.

Advies:

- Het invloedsgebied van de hogedrukaardgasleiding A515 wijzigen van 430 meter naar 600 meter en een nieuwe berekening maken van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.
- In verband met het mogelijk vrijkomen van een toxische wolk de luchtverversingsinstallaties uitschakelbaar uitvoeren.

Bluswatervoorziening en bereikbaarheid

Bluswatervoorziening en bereikbaarheid.

Van het plangebied is nog geen uitgewerkt plan voor bereikbaarheid van de hulpdiensten en de situering van bluswatervoorziening.

Advies:

- Een plankaart voor bereikbaarheid van de hulpdiensten overleggen met daarop het wegennet, inclusief de toegangswegen en vluchtwegen.
- Aangeven middels een plankaart waar de primaire en secundaire bluswatervoorziening en de opstelplaatsen voor de brandweer worden gerealiseerd.

De aanrijtijd van de brandweer voor het plangebied valt binnen de norm van 8 minuten.

Zelfredzaamheid

Er zijn binnen het plangebied geen objecten met verminderd of niet zelfredzame personen geprojecteerd. Er kan dus vanuit gegaan worden dat de aanwezige personen voldoende zelfredzaam zijn.

De aanwezige personen dienen, bij het vrijkomen van een toxische wolk binnen te kunnen schuilen, hierdoor dienen aanwezige luchtverversingsinstallaties uit schakelbaar uitgevoerd te worden.

Voor het alarmeren van de aanwezige personen moeten er voldoende WAS installaties aanwezig zijn.

Gezondheidskundige visie op ontwerp bestemmingsplan Rijnpark

De GGD kijkt vanuit gezondheid naar ruimtelijke plannen. De leefomgeving kan op verschillende manieren een bijdrage leveren aan de gezondheid.

Ten eerste rechtstreeks door blootstelling aan schadelijke milieufactoren zoals fijn stof, geluidhinder, geurhinder en verontreiniging van de bodem te vermijden. Naast de wettelijk bestaande normen is elke verbetering winst voor de gezondheid. In het onderliggende plan spelen vooral geur en geluid een rol. Deze punten zijn hieronder in paragraaf 1 uitgewerkt.

Ten tweede kan de leefomgeving uitnodigen tot gezond gedrag. In de huidige tijd van overgewicht en bewegingsarmoede is het gunstig als volwassenen en kinderen fietsen, lopen, sporten en spelen. De inrichting van de leefomgeving kan deze activiteiten in het dagelijkse leven op een vanzelfsprekende manier bevorderen. De kansen hiertoe staan in paragraaf 2.

De derde manier waarop de leefomgeving de gezondheid beïnvloedt, is door de beleving van de omgeving. Het gaat om aanwezigheid van groen, voorzieningen en werkgelegenheid. Ontspanning door een aantrekkelijke omgeving en kansen op ontplooiing zijn belangrijk voor de gezondheid. Het is bekend dat wanneer groen op de juiste manier wordt ingezet dit een positieve uitwerking kan hebben op de gezondheid van mensen. En een gezonde wijk is een prettige wijk om in te wonen en vice versa.

Blootstelling aan schadelijke milieufactoren

Geur en gezondheid

Algemeen

Geur kan verschillende effecten oproepen bij de mens die als nadelig voor de gezondheid worden beschouwd. Het gaat hierbij om (ernstige) hinder, verstoring van gedrag of activiteiten zoals het sluiten van ramen en niet graag thuis willen zijn. Ook kan blootstelling aan geur, zeker bij herhaling, stressgerelateerde gezondheidseffecten oproepen zoals hoofdpijn, duizeligheid, misselijkheid en vermoeidheid. Daarnaast kan geur in veel situaties samengaan met andere klachten zoals depressie, verminderde kwaliteit van leven en moeheid.

Rijnpark

Volgens het bestemmingsplan Rijnpark voldoet de geurconcentratie op de nieuwe woonlocatie niet aan het algemene uitgangspunt van beleidsregel 1 (voorkomen van (nieuwe) hinder), maar valt volgens het geurbeleid van de gemeente Alphen aan den Rijn wel binnen de beleidsruimte¹ voor toelaatbare geurbelasting. Het beleid is er op gericht dat maximaal 12 procent van de bewoners geurhinder ondervindt. De realisatie van 273 woningen, met een (mogelijk) gemiddelde bezetting van 2 personen per woning, betekent dat waarschijnlijk 65 bewoners in het woongebied geurhinder zullen ondervinden.

In het bestemmingsplan wordt verwezen naar het klachtenpatroon in de praktijk. *'De gemeente stelt vast dat de bestaande klachten weliswaar over de laatste jaren afnemen maar nog niet voorkomen worden. Klachten zijn voornamelijk toe te wijzen aan incidentele afwijkende bedrijfsomstandigheden. Klachten over geurhinder zijn dus niet structureel van aard.'*

¹ Beleidsnota Geurhinder Alphen aan den Rijn, 18 december 2014

Er zijn veel factoren, zowel persoonlijke als omgevingsfactoren, die mede bepalen of een hinderervaring zich uiteindelijk zal uiten in het indienen van een klacht. De belangrijkste zijn: weten waar de klacht neergelegd kan worden en hoop hebben dat de klacht invloed heeft op de uiteindelijke hinder.

Vanuit gezondheidskundig oogpunt is het wenselijk geurhinder zoveel mogelijk te voorkomen of beperken. Dit zal in het te bestemmen gebied niet (altijd) lukken.

Het is dan ook belangrijk mogelijk toekomstige bewoners te informeren over het optreden van (incidentele) geurhinder. Als iemand van zichzelf weet dat hij/zij gevoelig is voor geur, dan kan hij/zij dit meenemen in de afweging om al dan niet op een bepaalde plek in de wijk te gaan wonen. Daarnaast is het belangrijk de toekomstige bewoners te informeren over waar men met klachten naar toe kan en wat er vervolgens mee gedaan wordt.

Advies: De toekomstige bewoners goed informeren over de te verwachten geluid- en geurbelasting, en wat er gedaan wordt met hun eventuele klachten, zodat zij een afgewogen besluit kunnen nemen wat betreft hun toekomstige woonlocatie.

Geluid en gezondheid

Algemeen

Blootstelling aan (ongewenst) geluid kan, ook onder de wettelijke grenswaarden, uiteenlopende effecten op de gezondheid hebben, zoals hinder, slaapverstoring en hart- en vaatziekten. Er zijn ook aanwijzingen dat langdurige blootstelling aan transportgeluid een negatief effect heeft op de leerprestaties van kinderen. Het gaat dan vooral om effecten op begrijpend lezen, aandacht, lange termijn geheugen en probleemoplossend vermogen.

Rijnpark

Voor in totaal 26 woningen is het nodig dat een hogere geluidbelasting door wegverkeerslawaai op de gevel wordt toegestaan dan in beginsel wenselijk is (procedure hogere waarde beleid). Het gevolg is dat toekomstige bewoners aan een hogere geluidsbelasting blootstaan dan wat vanuit gezondheidskundig oogpunt wenselijk is. Ook voor geluid geldt dat er gezondheidseffecten mogelijk zijn onder de wettelijke norm. Door bijvoorbeeld slaapkamers te situeren aan de stille zijde van de woning, kunnen geluidhinder en gezondheidsklachten door een te hoge geluidsbelasting zo veel mogelijk worden voorkomen. Ook is het aan te bevelen toekomstige bewoners te informeren over de geluidsbelasting in het gebied. Voor geluid geldt namelijk (net als voor geur) dat de gevoeligheid ervoor per persoon verschilt. Wanneer iemand van zichzelf weet dat hij/zij erg geluidgevoelig is, dan kan hij/zij de te verwachten geluidsbelasting mee nemen in de overweging om wel of niet op een bepaalde plek in de wijk te gaan wonen. Dit kan klachten en frustraties later voorkomen. Hierin kan het ook van belang zijn toekomstige bewoners ervan op de hoogte te stellen dat eventuele gevelmaatregelen die worden genomen om te voldoen aan de eisen van het Bouwbesluit (geluid), bijvoorbeeld betekenen dat voor ventilatie een suskast wordt geplaatst. Wanneer een bewoner veel waarde hecht aan open ramen om te ventileren, zal er geen geluidswerend effect meer zijn van suskasten. Ondanks dat er in dat geval voldoende maatregelen zijn genomen om geluid te weren, kan een individuele bewoner alsnog geluidshinder ervaren. Door toekomstige bewoners goed te informeren kan eventuele hinder tot een minimum worden beperkt.

Bewegingsvriendelijk maken van de leefomgeving, uitnodigen tot gezond gedrag

In de plannen is verwerkt dat bewoners op basis van de inrichting van het gebied worden uitgenodigd om te wandelen en spelen in de wijk en/of het park. De wijk is verkeersluw ontworpen, de routes naar speelplekken toe zijn veilig. Vanuit gezondheid gezien is dit positief.

Beleving: Groen, sociale participatie

Het nieuwe woongebied bevat een open water en groene ruimte met ook zicht op de oude Rijn. Aan de noordrand komt een ecologische, natte zone. In het beeldkwaliteitsplan staat beschreven dat er een speelstraat is gepland, verschillende kleide speelplaatsen en ook een natuurspeelplek. Het streven is om het gebied een groen karakter te geven. Daarnaast ook een omsloten tuin, een gezamenlijke tuin voor toekomstige bewoners van het appartementenblokje. Al deze elementen bevorderen dat kinderen buiten zullen spelen in de wijk en zijn een stimulans voor volwassenen om naar buiten te gaan en elkaar te ontmoeten. Een groene omgeving bevordert de gezondheid en een omgeving die het makkelijk maakt dat ontmoetingen plaatvinden, zorgt voor verbondenheid en draagt bij aan de leefbaarheid in een wijk. Vanuit gezondheidskundig oogpunt onderschrijft de GGD van harte de geplande groen-, speel- en ontmoetingsvoorzieningen.

Conclusie gezondheidskundige visie:

Met veel groen, water, en een wijk die zodanig is ingericht dat bewoners (ook van naburige woongebieden) worden uitgenodigd om er te bewegen en elkaar te ontmoeten, realiseert de gemeente een gezonde omgeving in het te bestemmen gebied Rijnpark. Door de ligging van het gebied ten opzichte van een drukke verkeersweg en een bitumenfabriek, zullen geluid en geur aspecten zijn waarmee toekomstige bewoners te maken zullen hebben. Door geïnteresseerde toekomstige bewoners goed te informeren over de te verwachten geluid- en geurbelasting, en wat er wordt gedaan met eventuele klachten, kunnen zij een afgewogen besluit nemen wat betreft hun toekomstige woonlocatie. Dit zal het latere woongenot in de wijk ten goede komen.